Tampereen ammattikorkeakoulu

Kiertotalouden liiketoimintamallit

Riitta Vihuri

LinkedIn: Riitta Vihuri, TAMK Circular & Bioeconomy Actions

Interreg
Co-funded by the European Union
Central Baltic Programme
Silver Entrepreneurs

Mitä kiertotalous on?

- Kiertotaloudella tarkoitetaan sellaista tuotanto- ja kulutusmallia, jossa olemassa materiaalit ja tuotteet hyödynnetään mahdollisimman pitkälle lainaamalla, vuokraamalla, uudelleen käyttämällä, korjaamalla, kunnostamalla ja kierrättämällä. Näin **tuotteiden elinkaari pitenee**.
- Käytännössä tämä merkitsee **jätteen määrän vähentämistä** minimiin. Kun tuote tulee elinkaarensa päähän, sen materiaalit pyritään aina kun mahdollista yhä hyödyntämään, jolloin ne **luovat lisäarvoa uudelleen**.
- Kiertotalouden vastakohta on perinteinen, lineaarinen talouden malli, jossa tuotteet valmistetaan, kulutetaan ja heitetään pois. Malli edellyttää suuria määriä edullisia, helposti saatavilla olevia raaka-aineita ja energiaa.

Kiertotalouden liiketoimintamallit,

lähde: Sitra

1. Uusiutuvuus
2. Jakamisalustat
3. Tuote palveluna
4. Tuote-elinkaaren pidentäminen
5. Resurssitehokkuus ja kierrätys

Kiertotalouden liiketoimintamallit,

lähde: Sitra

1. Uusiutuvuus
2. Jakamisalustat
3. Tuote palveluna
4. Tuote-elinkaaren pidentäminen
5. Resurssitehokkuus ja kierrätys

Uusiutuvuus

- Uusiutuvien ja kierrätettävien materiaalien sekä uusiutuvan energian käyttö tuotteiden suunnittelussa ja valmistuksessa
  - Esim. Spinnova, joka tekee paperisellusta ja jätesivuvirroista tekstiilikuitua

Kuva: Spinnovan nettisivut

Jakamisalustat

- Tavaroiden ja resurssien käyttöasteiden kasvattaminen ja elinkaaren pidentäminen digitaalisilla alustoilla mm. vuokrauksen, myymisen, jakamisen ja uudelleenkäytön myötä
  - Esim. Tori.fi, ResQClub, Skipperi

Kuva: Skipperin nettisivut

Tuote palveluna

- Palvelujen tarjoaminen tuotteiden sijaan
  - Esim. Vaatepuu, joka lainaa vaatteita (Vaatekirjasto) sekä myös kierrättää, korjaa ja muokkaa niitä

Kuva: Vaatepuun nettisivut

Tuote-elinkaaren pidentäminen

- Tuotteita pidetään alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan mahdollisimman pitkään tai useita käyttökertoja mm. huollon, korjaamisen ja uudelleenvalmistuksen keinoin
  - Esim Ponsse, joka kunnostaa ja myy käytettyjä varaosia valmistamiinsa metsäkoneisiin

Kuva: Ponssen nettisivut

Resurssitehokkuus ja kierrätys

- Materiaali- ja energiatehokkaat ratkaisut, sekä elinkaarensa loppuun tulleiden tuotteiden ja raaka-aineiden takaisinkeräys ja uudelleenhyödyntäminen
  - Esim. Gasum, joka tuottaa biokaasua jätteestä

Kuva: Gasumin nettisivut

Kuinka omassa liikeideassasi voitaisiin hyödyntää kiertotalouden liiketoimintamalleja?

1. Uusiutuvuus
2. Jakamisalustat
3. Tuote palveluna
4. Tuote-elinkaaren pidentäminen
5. Resurssitehokkuus ja kierrätys